

REGLEMENT op het beleid van de Regering van de Nederlandsche West-Indische Bezittingen.

(Vastgesteld bij K. B. van 21 Juli 1828 No. 222. G. B. 1828 No. 3.)

Eerste Titel.

Van den Gouverneur-Generaal.

Art. 1. Het hoogst uitvoerend gezag over alle 's Rijks Bezittingen, Forten, Etablissementen en Ambtenaren in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen berust in den persoon van den Gouverneur-Generaal, die tevens zal zijn Opperbevelhebber over de Land- en Zeemagt aldaar; des zal elk, zich in die Gewesten bevindende, van wat rang en staat hij zij, hem als des Konings Vertegenwoordiger moeten erkennen en eerbiedigen, gehoor en getrouw zijn, en zijn bevelen opvolgen en gehoorzamen.

Art. 2. Hij moet in de Nederlanden, of eene van 's Rijks Koloniën of Bezittingen geboren, of, geen inboorling zijnde, genaturaliseerd zijn, en den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt hebben.

Art. 3. Gedurende de zes eerste jaren na de aanvaarding van zijn ambt, vermag hij daarvan geen afstand te doen, of zijn ontslag te nemen, zonder des Konings uitdrukkelijke toestemming.

Art. 4. Met het opperbevel over de Land- en Zeemagt in de West-Indische Bezittingen uitsluitend bekleed zijnde, ontvangen de gezagvoerders in de verschillende Koloniën, zoomin als de Zee- en Land-Officieren, zich aldaar bevindende, van iemand anders eenige bevelen, dan van, of van wege den Gouverneur-Generaal; zij zijn gehouden, zonder eenige tegenspraak, aan zijne orders te gehoorzamen, en geene daarvan in het allерminste te contrarieeren, of te dulden, dat zulks door iemand hunner onderhoorigen gedaan worde; zullende hij zich voor het overige in deze betrekking gedragen moeten naar de Militaire Reglementen, reeds door Z. M. gearresteerd, of nog te arresteren, en mitsdien aan hem worden uitgereikt eene Akte als Generaal en Admiraal en Chef over de Land en Zeemagt in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen. In tijden van oorlog tusschen het Rijk der Nederlanden en eenige andere Mogendheid is hij bevoegd, in naam van Zijne Majesteit, Commissiën de Lettres de Marque te verleenen aan schepen, uitgerust door particulieren. Het bestuur over alles, wat tot verdediging van 's Rijks Bezittingen in de West-Indiën, of tot afbreuk van den vijand dienen kan, is aan hem overgelaten, met advies van zoodanigen Krijgsraad, of bijzondere Zee- of Land-Officieren, als hij zal goedvinden deswege te raadplegen; blijvende hij desniettemin alleen in persoon verantwoordelijk voor de genomen maatregelen.

Art. 5. Alle openvallende Rijksambten, waaromtrent bij dit Reglement geene andere bepalingen zijn gemaakt, worden door of van wege hem, op de daartoe staande traktementen en emolumenten, *ad interim* vervuld. Hij zal daarvan met de eerste gelegenheid kennis geven aan Z. M. Gouvernement, ten einde de *ad interim* benoemde persoon door den Koning in zoodanig ambt bevestigd, of wel een ander daartoe benoemd zou kunnen worden.

Art. 6. Hij heeft de magt, in enkele gevallen, om goede redenen, en wanneer hij zal oordeelen, dat zulks zonder nadeel voor 's Rijks dienst kan geschieden, voor eenen bepaalden tijd verlof te verleenen aan Civile of Militaire Ambtenaren, om zich naar Europa of elders te begeven, en de noodige schikkingen te maken tot de waarneming van hunne bedieningen gedurende de afwezigheid; zoo mede, om op de voordragten daartoe, der Gezagvoerders in de andere Koloniën onder zijn bewind gedaan, te beschikken.

Art. 7. Ten einde hij zich geheel aan de waarneming van zijnen post zou kunnen toewijden, vermag hij geene Administratiën of eenige andere Commissiën in de West-Indische Bezittingen te hebben, en zal hij hoegenaamd geenen handel mogen drijven.

Art. 8. Hij doet alle Civile Ambtenaren in de Kolonie onder zijn bewind, welke niet in handen van Z. M. zelven den Eed afleggen, bij hunne aanstelling, alvorens in functie te treden, behalve den Eed van getrouwheid, en dien, tot hunne verschillende bedieningen staande, afleggen den Eed van zuivering, en, voor zooveel zulks door hem noodig geoordeeld wordt, dien van geheimhouding.

Art. 9. Ingeval hij oordeelen mogt, dat het algemeen belang kwame te vorderen, dat eenig Ambtenaar of Officier in de West-Indische Koloniën, in eed of dienst aan het Rijk staande (de Leden van den Hoogen Raad, en die van het Hof van Civile en Criminele Justitie te Suriname uitgezonderd), onvrijwillig in zijne bediening zou behooren geschorst te worden, zal hij zulks tot zijner verantwoording mogen doen, *ad interim* bepalende, dat de werkzaamheden van zoodanigen persoon *ad interim* behoorlijk worden waargenomen; van alle beschikkingen dienaangaande zal hij, met de redenen van bezwaar, Z. M. Gouvernement doen kennis dragen, en ten aanzien van finale destitutie, ingeval hij vermeenen mogt die te moeten voordragen, de beslissing des Konings afwachten.

Art. 10. Hij zal niemand, die in eed of dienst van het Rijk is, en zich ontrouw komt te gedragen, naar het Moederland mogen verzenden, om aldaar teruggesteld te worden; maar zorgen, dat zulks in de Kolonie zelve voor den gewonen Regter geschiede.

Art. 11. Indien hij mogt oordeelen, dat het algemeen belang kwame te vorderen, dat eenig persoon of personen, verdacht van eenige handelingen, strekkende tot ondermijning van het Publiek Gezag, of storing van de publieke rust en veiligheid, onverwijld uit eene der

Koloniën zouden behooren te worden verwijderd, zal hij vermogen, zonder deswege buiten speciale toestemming des Konings immer in Regten te kunnen aangesproken worden, dezelve te doen vertrekken, of des noodts naar het Moederland op te zenden, behoudens eenigen tijd, om orde op hunne zaken te stellen, alsmede, tot hun vertrek, hen onder zoodanige surveillance te stellen, als hij zal noodig oordeelen; zullende hij daarvan met de eerste scheepsgelegenheid Z. M. Gouvernement moeten verwittigen, ten einde de Koning dienaangaande beslisse. Doch zal hij dezen maatregel niet ten uitvoer brengen, dan na den Hoogen Raad in dezen confidentieel gehoord te hebben, zonder evenwel verplicht te zijn, het advies van dat Kollegie te volgen, blijvende alleen hij voor den maatregel verantwoordelijk.

Art. 12. Hij zal geene gronden vermogen uit te geven of eenigen vasten grond aan te koopen, of te vervallen; maar zal de verzoeken, die daartoe aan hem zullen gedaan worden, met zijne consideratiën opzenden aan Z. M. Gouvernement; nauwkeurig opgevende, of zoodanige concessiën aan het Rijk, of de defensie der Kolonie, of naastbijgelegen Landen, ouder en beter regt hebbende, nadeelig kunnen zijn, en zal hij intusschen niet gedoogen, dat iemand, onder welk voorwendsel ook, den verzochten grond aanvaarde, zoo lang door Z. M. daarop niet gedisponeerd zal zijn.

Art. 13. Hij zal toezien, dat geene Consuls of Agenten van vreemde Mogendheden in eene der West-Indische Koloniën worden toegelaten, zonder uitdrukkelijke toestemming des Konings.

Art. 14. Hij vestigt zijne bijzondere aandacht op de Staatskundige betrekkingen met de Gouvernemen ten van *Amerika*, en met de Regeeringen der Bezittingen van Europeesche Mogendheden in de *West-Indiën*. Hij deelt zijne bevindingen dienaangaande mede aan het Gouvernement in *Europa*. In gevallen, welke geen uitstel kunnen lijden, geeft hij de noodige bevelen, en deelt dezelve aan de Regeering mede, of draagt voorzieningen voor, strekkende, om de goede verstandhouding met allen te bewaren.

Art. 15. De Gouverneur-Generaal verleent, of weigert de verzoeken tot inwoning of tijdelijk verblijf in de West-Indische Bezittingen.

Art. 16. Hij zal vreemdelingen, of onderdanen des Konings, niet voorzien van eenen admissiebrief, afgegeven door het Departement van Marine en Koloniën, niet als vaste Ingezetenen admitteeren, zonder zich vooraf, op de best mogelijke wijze, verzekerd te hebben, dat hun verblijf in de Kolonie, waar zij zich willen nederzetten, niet nadeelig kan zijn; hebbende hij de bevoegdheid, om, wanneer hij dat verblijf werkelijk nadeelig mogt oordeelen, zoodanige personen *de facto* uit de Kolonie te doen vertrekken.

Art. 17. De aanhef van alle Publicatiën, Akten en andere opene stukken zal, na het opschrift: *In naam des Konings*, slechts bestaan in deze woorden:

De Gouverneur-Generaal van de Nederlandsche West-Indische Bezittingen.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, *Salut!* doet te weten.

Art. 18. De Gouverneur-Generaal handelt wijders naar de bijzondere Instructiën, hem door of van wege den Koning gegeven.

Art. 19. De Gouverneur-Generaal oefent uit zoodanige verdere magt, als hem bij de algemeene Wetten en bepalingen, of bijzondere verordeningen en besluiten, is of zal worden opgedragen.

Art. 20. De Gouverneur-Generaal legt, alvorens in functie te treden, in handen van Z. M., of, zoo zulks niet heeft kunnen geschieden, in handen van den Commissaris-Generaal, of, zoo deze niet aanwezig mogt zijn, in die van het eerste Lid van den Hoogen Raad, volgens de volgorde hieronder bij Art. 22 aangewezen, den navolgenden Eed af:

„Ik zweer, dat ik, om de waardigheid van Gouverneur-Generaal der gezamenlijke Nederlandsche West-Indische Bezittingen te bekomen, aan niemand, wie hij ook zij, eenige geschenken gegeven of beloften gedaan hebbe, noch zal doen.

Dat ik, in de uitoefening van die waardigheid, en als Opperbevelhebber van de Zee- en Landmagt in het mij toevertrouwde Gouvernement, aan Z. M. den Koning der Nederlanden gehouw en getrouw zal zijn.

Dat ik de Hooge Souvereine regten des Konings en de waardigheid van het Rijk zal handhaven en bevestigen; dat ik het welzijn, den bloei en de welvaart der Nederlandsche West-Indische Bezittingen zal voorstaan en behartigen, zonder aanzien van personen; dat ik, in de uitoefening mijner ambtspligten, zoo min aan bedreigingen als aan beloften, door wien ook gedaan, zal gehoor geven; dat ik het beleid der Regeering, en de verdere algemeene of bijzondere instructiën of bevelen, door of van wege den Koning gegeven, met alle getrouwheid zal nakomen.

Dat ik den Gouverneur-Generaal met ijver en trouw zal helpen bewaren en uitvoeren al, wat tot 's Konings dienst nuttig kan worden geacht, en zijne bevelen met alle gehoorzaamheid zal nakomen.

Dat ik voorts alles doen zal, wat een goed en getrouw Lid van den Hoogen Raad der Nederlandsche West-Indische Bezittingen schuldig is en behoort te doen.

Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!”

Perfect. Hier volgt het **vervolg van de letterlijke transcriptie** van *Bijlage C* — pagina's **206 t/m 211**, aansluitend op het vorige deel:

Tweede Titel.

Van den Hoogen Raad der Nederlandsche West-Indische Bezittingen.

Art. 21. Tot het beleid der Regering worden aan den Gouverneur-Generaal toegevoegd vier Raden, die gezamenlijk met den Gouverneur-Generaal uitmaken de Regering der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, onder de benaming van den **Hoogen Raad**.

Art. 22. De Hooge Raad zal, onder het Presidium van den Gouverneur-Generaal, bestaan uit:

Een Procureur-Generaal.

Een Contrôleur-Generaal der Financiën.

Een Commissaris voor 's Rijks Domeinen, en

Een Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, de Slaven daaronder gerekend, het Armwezen, het Onderwijs en de Kerkelijke Zaken.

Art. 23. Aan den Hoogen Raad wordt toegestaan een Algemeene Secretaris, die tevens als zoodanig den Gouverneur-Generaal ten dienste staat.

Art. 24. De Hoofd-Ambtenaren, welke den Hoogen Raad uitmaken, dienen, elk in zijne bijzondere betrekking, op zoodanige instructie, als voor hen gearresteerd zal worden.

Art. 25. De President van het Hof van Civile en Criminele Justitie, benevens de President van den Gemeente-Raad der Kolonie Suriname, kunnen, in zeer bijzondere gevallen, wanneer zulks in het belang van den dienst noodzakelijk geoordeeld wordt, door den Gouverneur-Generaal worden opgeroepen, om als adviserende Leden aan de beraadslaging der Regering deel te nemen.

Art. 26. De algemeene en bijzondere Wetten worden in den Hoogen Raad geconcipeerd, of, in zooverre die door de Gezagvoerders in de verschillende West-Indische Bezittingen ter sanctie worden ingezonden, onderzocht, en gearresteerd; doch, alvorens van kracht te zijn, moeten dezelve door of van wege Z. M. worden goedgekeurd.

Art. 27. In dringende gevallen echter is de Hooge Raad bevoegd, besluiten uit te vaardigen, onder nadere approbatie van het Gouvernement in Europa. Van deze aldus genomen besluiten en de beweegredenen tot dezelve wordt aan het Gouvernement in Europa onmiddellijk kennis gegeven.

Art. 28. In de vergadering van den Hoogen Raad wordt bij meerderheid van stemmen besloten; bij het staken der stemmen heeft de Gouverneur-Generaal eene beslissende stem; hij kan, wanneer hij zulks oorbaar voor den Lande en voor 's Konings dienst noodig

rekent, onder zijne speciale verantwoordelijkheid, met de minderheid concluderen, en zelfs naar zijn gevoelen alleen het besluit doen opmaken.

De besluiten van den Gouverneur-Generaal in Rade, openbaar afgekondigd, hebben kracht van Wet, zoolang dezelve door het Gouvernement in Europa niet worden afgekeurd.

Art. 29. De Leden van den Hoogen Raad zullen, door den Gouverneur-Generaal des gerequireerd, de beweegredenen van hunne advijzen *in scriptis* opgeven.

Art. 30. Het zal den Gouverneur-Generaal vrijstaan, de bijzondere Leden van den Hoogen Raad met zoodanige commissorialen te belasten, als hij zal geraden oordeelen.

Art. 31. Alle verordeningen, bevelen en andere handelingen van het Hoofdbestuur worden uitgevaardigd op naam van den Gouverneur-Generaal in Rade, en niet anders; dezelve moeten door den Algemeenen Secretaris geteekend worden: *Ter Ordonnantie van den Gouverneur-Generaal in Rade*. — Alle algemeene verordeningen, belangrijke bepalingen, of besluiten worden daarnevens door den Gouverneur-Generaal geteekend.

Art. 32. De Gouverneur-Generaal is alleen bevoegd, om in de Vergaderingen van den Hoogen Raad onderwerpen in deliberatie te brengen.

Bij aldien een of meer Leden van den Hoogen Raad mogten vermeenen eenig voorstel te moeten doen, zullen zij dit ter kennisse brengen van den Raad, als wanneer daarvan aanteekening in de Notulen zal worden gedaan; blijvende het alsdan aan den Gouverneur-Generaal voorbehouden, dat voorstel in de eerstvolgende Vergadering al of niet tot een punt van deliberatie te maken.

Art. 33. Van het verhandelde in elke Zitting van den Hoogen Raad, alsmede van de handelingen van den Gouverneur-Generaal afzonderlijk, worden dagelijks Aanteekeningen gehouden, die elke drie maanden kopijlijk aan het Gouvernement in Europa zullen worden overgezonden, vergezeld van een kort Register op dezelve, en van al de Bijlagen, wier kennis nuttig en belangrijk kan zijn.

Van alle belangrijke gebeurtenissen en handelingen, zoo de inwendige Regering, als de buitenlandsche betrekkingen met de Staten van *Amerika* of de Gouvernemen ten der Europeesche Koloniën betreffende, inzonderheid van alle opkomende oorlogen, zal tusschentijds met den meesten spoed aan het Gouvernement in het Moederland worden kennis gegeven.

De overzending der stukken zal steeds gepaard gaan met een beknopt verslag, zoo van de omstandigheden, als van de beoordeeling van den Hoogen Raad daarover, ten einde den Koning in staat te stellen, den stand van zaken met juistheid te beoordeelen, en, waar zulks noodig is, met volle kennis te beslissen.

Art. 34. De Jaarlijksche Verslagen, vermeld bij Art. 90 van dit Reglement, zullen achtereenvolgende ter tafel van den Hoogen Raad gebragt, en tot onderwerpen van deliberatie worden gemaakt, om vervolgens met zoodanige aanmerkingen en bedenkingen, als waartoe dezelve mogten aanleiding geven, bij een Algemeen Verslag nopens den staat van de gezamenlijke West-Indische Bezittingen, door den Gouverneur-Generaal in Rade den Koning te worden aangeboden.

Art. 35. De Gouverneur-Generaal in Rade, zoowel als afzonderlijk handelende, is gehouden de bevelen, hem door den Koning, of uit naam des Konings toegezonden, na te komen.

Art. 36. Wanneer de bediening van Gouverneur-Generaal, door sterfgeval, resignatie of anders, mogt komen te vaceren, zal de Geheime Missive of Lastbrief des Konings, indien die mogt aanwezig zijn, waarbij een opvolger wordt benoemd, in een gecombineerde Vergadering van den Hoogen Raad en van het Gemeente-Bestuur worden geopend, en de daarbij benoemde persoon als Gouverneur-Generaal der gezamenlijke West-Indische Bezittingen dadelijk, na het afleggen van den Eed in handen van het oudste Lid van den Hoogen Raad, in functie treden.

Bij ontstentenis van den Brief, of uitlandigheid van den benoemden persoon, zal het eerst in rang aanwezig Lid van den Hoogen Raad, zoo als de opvolging bij Art. 22 is aangewezen, de bediening van Gouverneur-Generaal *ad interim* aanvaarden, en het traktement, daartoe staande, genieten, totdat Z. M. daarin zal hebben voorzien en de nieuw aangestelde Gouverneur-Generaal zijne functies zal hebben aanvaard.

Art. 37. De Ambtenaar, die *ad interim* de functie van Gouverneur-Generaal waarneemt, zal geene bevoegdheid hebben, op grond van de bepaling, voorkomende in Art. 28, gebruik te maken van het regt, den Gouverneur-Generaal toegekend, om, tegen het gevoelen der meerderheid van den Hoogen Raad een besluit te nemen.

Art. 38. De Leden van den Hoogen Raad genieten, als zoodanig, geene bezoldiging; zij fungeren, zoo lang zij het radicaal bezitten van hunne bijzondere ambtsbediening.

Art. 39. De Leden van den Hoogen Raad leggen den volgende Eed af:

„Ik zweer, dat ik aan Z. M., den Koning der Nederlanden gehouw en getrouw zal zijn; dat ik, zooveel mijn aandeel aan de Regeering betreft, de hooge en souvereine regten des Konings en de waardigheid van het Rijk zal handhaven en bevestigen; dat ik het welzijn, den bloei en de welvaart van Nederlands West-Indische Bezittingen zal voorstaan en behartigen, zonder aanzien van personen; dat ik, in de uitoefening mijner ambtspligten, zoo min aan bedreigingen als aan beloften, door wien ook gedaan, zal gehoor geven; dat ik het beleid der Regeering, en de verdere algemeene of bijzondere instructiën of bevelen, door of van wege den Koning gegeven, met alle getrouwheid zal nakomen.

Dat ik den Gouverneur-Generaal met ijver en trouw zal helpen bewaren en uitvoeren al, wat tot 's Konings dienst nuttig kan worden geacht, en zijne bevelen met alle gehoorzaamheid zal nakomen.

Dat ik voorts alles doen zal, wat een goed en getrouw Lid van den Hoogen Raad der Nederlandsche West-Indische Bezittingen schuldig is en behoort te doen.

Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!”

Derde Titel.

Over het Justitie-Wezen.

Art. 40. De Regtspleging wordt uitgeoefend door een *Hof van Civile en Criminele Justitie*, residerende te *Suriname*, zamengesteld uit een President, die Meester in de Regten moet zijn; vier gegradueerde Leden, twee derzelve uit de Ingezetenen, welke niet Leden der Regering behooren te zijn, bijgestaan door eenen Griffier.

In elke der andere Koloniën bestaat een *Raad van Civile en Criminele Justitie*, op den voet, als bij de verschillende Reglementen voor elke dezelve bepaald wordt.

Art. 41. Het Publiek Ministerie bij de Regterlijke Kollegiën in *Suriname*, en het oppertoezigt over de Ambtenaren bij de Regtskollegiën in de overige West-Indische Koloniën wordt uitgeoefend door of namens den *Procureur-Generaal*, tevens Lid van den Hoogen Raad, en in de overige Koloniën, bij de Kollegiën van Justitie, door eenen Ambtenaar, daartoe te designeren.

Art. 42. De Ambtenaren van het Publiek Ministerie zullen nimmer tot de betaling van eenige proceskosten gecondemneerd kunnen worden.

Art. 43. Het Hof van Civile en Criminele Justitie te *Suriname* spreekt regt ter eersten instantie in alle burgerlijke zaken in de Kolonie van *Suriname*, welke de som van drie honderd Gulden te boven gaan. Voorts is hetzelfde competent in alle straffen, welke met eene gevangenis van meer dan tien dagen, of eene boete van meer dan f200, of, voor zooverre Slaven aangaat, met een getal van meer dan honderd slagen zouden behooren te worden achtervolgd.

Art. 44. Verder spreekt het Hof te *Suriname* regt in appèl over alle zoodanige beroepen voor de Regtbank van Kleine Zaken te *Suriname*, als bij het Reglement voor de Kolonie zullen worden aangewezen, en wijders, nadat deswege de nadere autorisatie des Konings zal zijn ingekomen, over zoodanige zaken bij de overige Regtskollegiën in de West-Indische Bezittingen, van welke vroeger op het Hoog Gerechtshof te 's *Gravenhage* kon worden geappelleerd.

Art. 45. Van de door het Hof te *Suriname* civilter ter eersten instantie gewezene Vonnissen valt appèl op zoodanige Regterlijke Autoriteit in het Moederland, als bij de vigerende Wetten daartoe is aangewezen, mits aan de zijde van den appellant de noodige borgtogt gesteld worde, dat de dag regtens ter prosecutie van hetzelfde appèl niet later plats hebbe, dan een jaar nadat het vonnis zal zijn uitgesproken, op poene van nietigheid.

In alle strafzaken wijst het Hof te *Suriname* bij arrest, voor zooverre niet, volgens de bestaande Wetten, het appèl in criminele gedingen is toegelaten.

Art. 46. Het Hof te *Suriname* vermag geen vonnis te geven in civiele zaken, waarin de staat, de openbare orde, minderjarigen of afwezigen zijn betrokken, tenzij het Publiek Ministerie in dezelve conclusiën zij gehoord, op poene van nietigheid.

Art. 47. Het getal der Leden, dat in ieder Kollegie van Justitie present zal moeten zijn, om regt te spreken, zal bij de Instructie, voor ieder dezelve bepaald worden.

Art. 48. De Regtskollegiën zullen in alle staten van het proces partijen voor zich, of voor Commissarissen moeten doen compareeren, om dezelve, zoo mogelijk, tot het aangaan van minnelijk schikkingen te disponeren.

Art. 49. Alle sententiën, provisioneel of interlocutoir, zullen hare executie hebben, zonder dat daarvan eenige provocatie of hooger beroep zal worden toegelaten, tenzij dezelve ten definitieve waren irreparabel, hetwelk ter beslissing van den Regter staan zal.

Art. 50. De Civile en Criminele Regtspleging kan alleen worden uitgeoefend door de daartoe bepaaldelijk aangewezen Regtbanken.

Art. 51. Bij het bekend maken en het uitspreken van *alle* Regterlijke dispositiën en vonnissen, moeten steeds de beweegredenen worden aangevoerd en uiteengezet, waarop dezelve genomen zijn.

Art. 52. Niemand mag wegens misdaden in Regten betrokken worden dan uit kracht der bestaande, of nog verder in te voeren Wetten en Reglementen, en op de wijze, daarbij vastgesteld.

Art. 53. Generlei straffen of correctiën, van welken aard ook, zullen voortaan mogen worden opgelegd, dan door tusschenkomst des Regters; wordende alle compositiën, of zoogenaamde afmakingen onder de hand, al ware het ook ten verzoeken of met bewilliging van partijen, voor ongeoorloofd verklaard.

Art. 54. De Gouverneur-Generaal vermag in geenerlei geval in de West-Indische Bezittingen gerechtelijk aangesproken, of eenige procedure, van wat aard ook, tegen hem worden ondernomen, ter zake van misdaad, in of buiten deszelfs office gepleegd; maar zullen alle

zoodanige aktiën, naar aanleiding van Art. 177 en 178 der Grondwet, voor den Hoogen Raad van het Rijk der Nederlanden moeten geïnstitueerd worden.

Art. 55. Geene doodvonnissen, door het Hof of eene der Regtbanken gevelde, mogen ten uitvoer gebragt worden, dan nadat daartoe van den Gouverneur-Generaal, of van de Gezagvoerders in de andere Koloniën, verlof zal bekomen zijn.

Art. 56. Het verlof tot uitvoering van het gevelde doodvonnis mag niet geweigerd worden, tenzij de Gouverneur-Generaal, of de Gezagvoerders in de andere Koloniën, daartoe door den aangeklaagde of veroordeelde verzocht, vermeenen mogten opschorting der Regtspleging te moeten bevelen.

Het Hof en de Regtbanken zijn gehouden, aan het bevel van opschorting te gehoorzamen; doch tevens bevoegd, de bedenkingen, welke zij vermeenen, dat daartoe bestaan, ter kennisse van den Gouverneur-Generaal, of den Gezagvoerder in de verschillende Koloniën te brengen.

Art. 57. Wanneer de Gouverneur-Generaal of Gezagvoerders in de andere Koloniën meenen, dat, niettegenstaande die bedenkingen, de orimineele vervolging behoort te blijven opgeschorst, moet het Hof of de Regtbank daarin berusten.

De Gouverneur-Generaal zendt dan alle stukken naar het Gouvernement in Europa, ten einde de zaak ter beslissing van Z. M. te brengen.

Art. 58. De Gouverneur-Generaal is wijders bevoegd, om, ook in civiele zaken, wanneer door eenig regtsgeding het belang of de veiligheid van den Staat zoude benadeeld worden, de uitvoering der sententie of den loop van een regtsgeding, voor den tijd van ten langste een jaar, te schorsen. — Hij zal daarvan onverwijld kennis geven aan het Departement voor de Marine en Koloniën, alsmede van de motiven, welke leidende hebben, en daarop de beslissing afwachten; deze binnen den tijd van een jaar niet inkomende, zal het regtsgeding worden voortgezet.

Art. 59. Bijaldien de Gouverneur-Generaal in gemoede mogt oordeelen, dat, in eenige bijzondere en zeldzaame gevallen van de uiterste aangelegenheid, hetzij voor het Hof, te Suriname gevestigd, hetzij voor den Raad in eene der Koloniën, in het laatste geval, naar aanleiding eener voordragt van den Gezagvoerder in dezelve, redenen waren, waarom, geheel of gedeeltelijk, gratie zoude kunnen worden toegestaan, zal hij evenwel, alvorens die te verleenen, daarop moeten inwinnen het advies van het Hof van Civile en Criminele Justitie, de uitvoering van het vonnis inmiddels doende schorsen.

Ingeval de meerderheid voor de gratie mogt opineeren, zal de Gouverneur-Generaal dezelve mogen verleenen; in een tegenovergesteld geval zal hij, zulks geraaden oordeelende, voor den tijd uiterlijk van een jaar, de schorsing van de executie kunnen doen

voortduren; als wanneer hij de stukken van het proces, met de consideratiën van den Gouverneur-Generaal en den Hove van Justitie, en bovendien die van den Procureur-Generaal, als het vonnis in een der andere Koloniën gewezen is, zal verzenden, om daarop door Z. M. te worden gedisponeerd, zoo als Hoogstdezelve zal oordeelen te behooren.

Art. 60. Geen Politiek Gezag zal voor het overige eenigen invloed op de deliberatiën der Regterlijke Kollegien kunnen uitoefenen; maar zullen dezelve, vrij en onafhankelijk, regt spreken in naam of ten behoeve des Konings, zooals zij in goede justitie zullen vermeenen te behooren.

Art. 61. Er zal in iedere Kolonie een Raad van Kleine Zaken bestaan, welke de plano, zonder toelating van Praktizijns, regt zal spreken in alle zaken, zeker bedrag niet te boven gaande; bij de Reglementen voor iedere Kolonie in het bijzonder vast te stellen; gelijk bij die Reglementen mede de zamenstelling van dit Kollegie nader zal worden bepaald, en naar de plaatselijke omstandigheden geregeld, zoo mede het bedrag, waarover hetzelfde regt spreken zal, met toelating van hooger beroep.

Deze Raad van Kleine Zaken zal tevens uitmaken eene Regtbank van Policie, en regt spreken in zaken, bij de bijzondere Reglementen van iedere Kolonie aan te wijzen.

Art. 62. De President, de Leden en de Griffier van elk der Regterlijke Kollegien zullen zoomin elkander, als den Gezagvoerder, of den waarnemer van het Publiek Officie, in de Kolonie, waar zij resideeren, mogen bestaan in den derden graad van bloedverwantschap, of tweeden van zwagerschap, als ook, dat zwagerschap, gedurende den tijd der bediening opkomende, niet zal hinderen.

Art. 63. De President, de Leden en de Griffier van de onderscheidene Regterlijke Kollegien worden voor de eerste maal, onder opvolgende goedkeuring des Konings, door den Commissaris-Generaal en in het vervolg door Z. M. aangesteld: zij zullen, vóór de expiratie van zes volle jaren dienst, van hun ambt niet mogen afzien, op verbeurte van alle aanspraak op pensioen; in geen geval zullen zij hunne posten mogen nederleggen, zonder 's Konings toestemming daartoe te hebben gevraagd en bekomen.

Art. 64. Bij vacature van eene der voorschreven bedieningen, zal dezelve *ad interim* worden waargenomen door dengenen, die daartoe door den Gouverneur-Generaal zal worden gequalificeerd uit eene nominatie van drie personen, door het Regterlijk Kollegie, waarin de vacature plaats heeft, te formeren, welke zoo na mogelijk de noodige requisiten zal moeten bezitten, totdat door den Koning deswege finaal zal zijn gedisponeerd.

Art. 65. Wanneer er verdenking bestaat, dat de President, een der Raden of de Griffier van eenig Regtskollegie zich in zooverre was te buiten gegaan, dat de Procureur-Generaal vermeedene, dat er termen waren, om tegen hen eene Criminele aktie te institueren, zal hij

zulks niet mogen doen, dan na vooraf autorisatie van den Gouverneur-Generaal te hebben gevraagd en bekomen.

Art. 66. Wanneer een dezer Ambtenaren mogt veroordeeld worden tot de straf van eene gevangenis, hoe kort die ook zoude mogen wezen, zal hij van zelven van zijn ambt vervallen zijn.

Art. 67. Het Hof en de Raden van Civile en Criminele Justitie in de overige Koloniën zullen mede regt spreken in zaken van strandvonderijen ook over prijzen en buiten, in welke het Gouvernement of de Kolonie aanlegger of verweerder mogt zijn.

Art. 68. Geen der Leden van een Regtskollegie zal mogen zitten over zaken, in welke hij of zijne naastebestaanden, hem tot in den derden graad van bloedverwantschap, of tweeden van zwagerschap bestaande, betrokken zijn, hetzij in hunnen persoon, hetzij in hunne qualiteit.

Art. 69. Wanneer er zaken mogten voorkomen, welke niet direct vallen in de bepaling van het voorgaande Artikel, maar het een of ander Lid mogt oordeelen, niet volkomen in zijn geheel te zijn, zal hij de redenen, waarom hij mogt meenen, zich van de beslissing der zaak te moeten onthouden, ter kennisne en ter beslissing van het Kollegie, waartoe zoodanig Lid behoort, brengen, en zich naar deszelfs decisie gedragen.

Art. 70. De conclusie, opgemaakt volgens het gevoelen van de volstreckte meerderheid van een Kollegie van Justitie, wordt door den President, die het beleid der zaken in de Vergadering heeft, uitgesproken. Ingeval van verdeeldheid der Leden in meer dan twee gevoellens, moet de volstreckte minderheid zich voegen naar eene der andere opinien, ten einde alzoo de meerderheid te bekomen.

Art. 71. Aan den President, de Leden en den Griffier van elk Kollegie wordt de striktste geheimhouding, zoo omtrent hunne eigene stemmen, als die van hunne Medeleden, aanbevolen.

Art. 72. Alle sententiën en Regterlijke bevelen van Justitie worden, in 's Konings naam, door President en Raden uitgevaardigd, gearapheerd door den President, en door den Griffier met het zegel van het Kollegie bekrachtigd.

Art. 73. Geene Praktizijns mogen voor eenig Kollegie van Justitie postuleren, dan die voor hetzelfde, na het afleggen van den Eed, behoorlijk zullen zijn geadmitteerd. De admissie zal mogen geweigerd worden om redenen, ter decisie van het Kollegie staande; ook zal het de eens gegevene admissie mogen intrekken, of de geadmitteerden voor korteren of langeren tijd in de uitoefening hunner bediening schorsen, wanneer zij met respect, aan het Kollegie verschuldigd, mogten mankeeren, of zich, de hun behooren voor te staan, niet getrouw

gedragen, zullen het echter aan de niet geadmiteerde Praktizijns, zoo ook aan die, welke admissie is ingetrokken, en die, welke voor meer dan een jaar gesuspendeerd zijn, ingeval dezelve zich daarom bezwaard vinden, vrijstaan, daartoe hunne belangen bij den Gouverneur-Generaal in Rade in te brengen op zoodanigen voet en wijze, als bij bijzondere Reglementen voor iedere Kolonie zal worden vastgesteld, blijvende aan den Hoogen Raad de finale beslissing deswege voorbehouden.

Art. 74. De Kollegiën van Justitie zullen ook moeten waken tegen alle ongeoorloofde delayen, chicanes, langwijgheden in schrifturen en pleidooijen en zorgen voor een rigtige en zoo veel mogelijk spoedige expeditie van zaken.

Art. 75. De Justiële Kollegiën taxeren en modereren de declaratiën van de Praktizijns, ingeval van klagten deswege, en zorgen, dat de Tarieven van salaris, zoo van de Praktizijns, als van de Justiële Ambtenaren, niet overschreden worden.

Art. 76. De Kollegiën van Justitie zijn verpligt maandelijks aan den Gezagvoerder in de Kolonie te overhandigen eene lijst der in de maand afgedaane en nog hangende zaken, ten einde aan den Gouverneur-Generaal te worden opgezonden; zullen zij voorts zorg dragen, dat de Notulen van het verhandelde alle drie maanden aan den Gouverneur-Generaal worden ter hand gesteld, ten einde, vergezeld van de consideratiën, daarop bij hem Gouverneur-Generaal in Rade gevallen, vervolgens naar het Gouvernement in *Europa* te worden opgezonden.

Art. 77. Het Hof te *Suriname*, zoowel als de Regtskollegiën in de overige Koloniën, zullen verpligt zijn den Gouverneur-Generaal te dienen van consideratiën en advies over alle zaken, waarin deze vermeent die noodig te hebben, in het bijzonder over verzoeken van surcheance van betaling, brieven van cessie, en soortgelijke, nadat de belanghebbenden op zoodanige verzoeken zullen gehoord zijn.

Art. 78. De President van den Hove zal, zoowel als de President van het Gemeente-Bestuur, verpligt zijn te assisteeren bij zoodanige confidentiële conferentiën, als waartoe de Gouverneur-Generaal hen zal roepen, en daarin dienen van consideratiën en advies; zullende de Gouverneur-Generaal mede bevoegd zijn, consideratiën en advies te requireren van de Presidenten der andere Regtskollegiën in al die bijzondere gevallen, waarin hij vermeenen zal, die noodig te hebben.

Art. 79. De Presidenten en Leden van de Regtskollegiën, hoedanig in hunne posten van eenige aanzienlijke onafhankelijkheid, zijn verpligt, respect en eer te bewijzen; in de hoedanigheid als Ingezetenen, ziju gehouden te respecteren, en de overige Ingezetenen in dezen met een goed voorbeeld voor te gaan; zullende daarenboven de Gouverneur-Generaal en de Gezagvoerders, van hunne zijde de eer en digniteit van de Regterlijke magt

in de Kolonie op alle wijzen ophouden, en naar behooren doen respecteren, en wel bijzonder aan de Regterlijke bevelen en gewijsden de sterke hand leenen, zoo dikwijls die zal gerequireerd worden.

Art. 80. De President, Leden en Griffier van de onderscheidene Regtskollegiën zullen gehouden zijn, elke eerste sessie in het jaar, uitdrukkelijk in den Raad te verklaren, dat zij, zooveel zij weten, zich naar de Wetsbepaling tegen het ontvangen van verboden giften of geschenken, vervat in Art. 128 van dit Reglement, hebben gedragen, en, indien hun eenig twijfelachtig geval mogt zijn voorgekomen, zulks verplicht zijn, daarvan kennis te geven aan het Hof of den Raad, om deszelfs goedvinden te verstaan, en zullen zij allen plechtig beloven, zich naar die Wet te zullen gedragen.

Voor zooveel zij mogten vermeenen, dat bij hunne huisvrouw en kinderen eenige giften of gaven genoten waren, of indien zij zelven onwetend of onbedacht eenige geschenken van Kollegiën of personen mogten hebben ontvangen, of dezelve hun waren toegezonden, zullen zij daarvan aan den Hove of den Raad dadelijk kennis geven, en de waarde daarvan moeten uitkeeren, zoo als het Hof of de Raad zal goedvinden te bepalen.

Art. 81. Het Hof van Civile en Criminele Justitie, zoo mede de verdere Regterlijke Kollegiën en Ambtenaren, zullen zich voor het overige gedragen naar de bijzondere Reglementen, voor iedere Kolonie in het bijzonder vastgesteld en naar zoodanige Instructiën, als voor dezelve zijn of zullen gearresteerd worden.

Vierde Titel.

Over het Binnenlandsch Bestuur.

Art. 82. Het algemeen toezigt over het Binnenlandsch Bestuur over de West-Indische Bezittingen is opgedragen aan den Gouverneur-Generaal, en onder hem, aan de Gezagvoerders op de onderscheidene Eilanden.

Art. 83. In iedere Kolonie zijn alle burgerlijke en militaire Autoriteiten ondergeschikt aan den Ambtenaar, met het hoogste burgerlijke gezag bekleed, en wordt de meer bijzondere verhouding tusschen dezelve bij afzonderlijke Reglementen geregeld.

Art. 84. In de Bezittingen buiten *Suriname* zijn de gezagvoerende Ambtenaren bevoegd, om, overeenkomstig hunne Instructiën, zoodanig te handelen, en al die maatregelen te nemen, en bevelen te geven, als voor de dagelijksche beheering en den geregelden loop der zaken noodig geoordeeld worden: zij zijn nogtans verplicht, al hunne verrigtingen te brengen ter kennis van den Gouverneur-Generaal. Geene verordeningen, welke niet onmiddellijk uit de gegeevene Instructiën voortvloeijen, zullen mogen daargesteld worden, dan na vooraf bekomen toestemming van den Gouverneur-Generaal.

Art. 85. Zij moeten van al hunne verordeningen, bevelen en handelingen dagelijksche aantekeningen houden, en het register daarvan elke drie maanden aan den Gouverneur-Generaal inzenden.

Art. 86. Zij zijn verplicht al het mogelijke aan te wenden, om in de beste verstandhouding te leven met de vreemde Gouvernemente en de Gezagvoerders der Koloniën van andere Mogendheden.

Art. 87. Zij zullen zich zorgvuldig onthouden van alle schending van vreemd grondgebied, en niet gedoogen, dat hetzelfde door hunne onderhoorigen geschonden worde; gelijk zij zich mede wachten moeten, van eenige daden tegen vreemde onderdanen te bevelen of te gedoogen, welke aanleiding tot twist of misverstand geven kunnen, al ware het ook, dat zij mogten meenen, dat vreemde onderdanen zich ten aanzien van Nederlandsche onderdanen kwalijk gedragen hadden. In zoodanige gevallen zijn zij verplicht, van het gebeurde onmiddellijk aan den Gouverneur-Generaal kennis te geven, en deszelfs bevelen deswege af te wachten, zij moeten echter door alle wettige middelen onder hun bereik de aanvallen afweren, welke tegen het grondgebied, waarvan het bestuur hun is toebetrouwd, mogten ondernomen worden.

Art. 88. In geval van onverwachten vijandelijken aanval, zoowel als in tijden van oorlog, is hij, aan wien de verdediging bij algemeene of bijzondere Instructie is opgedragen, verplicht, de Kolonie tot het uiterste te verdedigen. Wanneer echter alle middelen van verdediging zijn uitgeput, en tot eene capitulatie moet worden overgegaan, zal hij de bedenkingen van de Officieren van het garnizoen en van de aanzienlijkste burgerlijke Ambtenaren over het aangaan van het verdrag en de voorwaarden van hetzelfde inwinnen, en daarnaar besluiten, zoo er tot eene capitulatie verstaan wordt.

Art. 89. De Gezagvoerders in de Koloniën zijn niet bevoegd, het regt van gratie uit te oefenen, doch hebben de magt, om vonnissen, in criminele zaken gewezen, hetzij op verzoek van den veroordeelde of uit eigen beweging, te schorsen, wanneer bijzondere omstandigheden zulks naar hun inzien, vereischen. Zij moeten deze schorsing zoo dra mogelijk brengen ter kennis van den Gouverneur-Generaal, om aan de beslissing van den Hoogen Raad te worden onderworpen.

Art. 90. De Gezagvoerders in de verschillende Koloniën zullen jaarlijks in den loop van de maand Januarij, aan den Gouverneur-Generaal doen toekomen een Volledig Verslag aangaande het beheer en den staat der Kolonie, waarvan hun de Administratie is opgedragen.

Art. 91. In iedere Kolonie zal een Gemeente-Bestuur bestaan, belast met het Administratieve beheer der plaatselijke aangelegenheden. De inrigting dier Besturen zal

voor iedere Kolonie zoodanig gewijzigd worden, als de plaatselijke aangelegenheden vorderen.

Art. 92. Ter bestrijding van de huishoudelijke behoeften, wordt aan de Gemeente-Besturen een gepast en toereikend inkomen verzekerd.

Art. 93. De Gemeente-Besturen zijn aan de hoogere Autoriteiten in de Kolonie en aan den Gouverneur-Generaal volkomen ondergeschikt; zij zijn gehouden, al dezer Instructiën met de bestaande Wetten en Reglementen onvoorwaardelijk te gehoorzamen, en uit te voeren.

Art. 94. De Gemeente-Besturen voorzien in hunne huishoudelijke belangen, en zorgen voor de instandhouding der openlijke inrigtingen en bezittingen der gemeente, zoowel als voor de handhaving der goede orde en plaatselijke Politie; doch zullen geene Reglementen, door hen uitgevaardigd, kracht van Wet hebben, tenzij die alvorens door hoogere Autoriteiten in de Kolonie zijn goedgekeurd.

Art. 95. De regten en pligten der Gemeente-Besturen; de vereischten der Leden, die dezelve uitmaken; hunne zamenstelling, attributen, werkzaamheden en verhouding tot de hoogere Autoriteiten worden bij de Reglementen op het Beleid der Regering, of bijzondere Instructiën, voor iedere Kolonie vastgesteld.

Vijfde Titel.

Over de Financiën.

Art. 96. Ten behoeve van het Algemeen Bestuur, de Regtspleging en verdediging zullen, waar zulks zal worden bevonden, algemeene of bijzondere Landlasten, de bijzondere of Gemeente-lasten, geheven worden, naar gelang van de plaatselijke omstandigheden, bij bijzondere Reglementen, voor iedere Kolonie zullen worden vastgesteld.

Art. 97. Het beheer der Algemeene Financiën der gezamenlijke Nederlandsche West-Indische Bezittingen, en de daaruit voortvloeiende regeling van de Landstaxen is opgedragen aan den Hoogen Raad, onder meer bijzonder toezigt van eenen Controleur-Generaal, welke tevens Lid van den Hoogen Raad zal zijn.

Hij zal belast zijn met de Contrôle over de Financiën en Magazijnen en over alles, wat daartoe betrekking heeft, volgens zoodanige Instructie of orders, als daartoe zijn of zullen beraamd worden.

Art. 98. Het jaarlijksch budget van de gezamenlijke West-Indische Bezittingen wordt door den Controleur-Generaal ontworpen en den Gouverneur-Generaal aangeboden, die hetzelfde goedkeurt of wijzigt, en vervolgens ter tafel brengt van den Hoogen Raad, om met

de bedenkingen, zoo van het Kollegie, als van de individueele Leden, ter approbatie en executoir-verklaring aan het Gouvernement in *Europa* te worden opgezonden.

Art. 99. Op het budget zullen gebragt worden de algemeene inkomsten van al de Koloniën, zonder onderscheid, in zoo vele afzonderlijke rubrieken, waarmede de budgets, door de Gezagvoerders in de verschillende Koloniën in te zenden, tot bouwstoffen zullen verstrekken; alsmede op gelijke wijze al de uitgaven, welke ten laste van het Algemeen Bestuur moeten komen, zoodanig, dat daaruit zoowel de inkomsten, als uitgaven van iedere Kolonie in het bijzonder, als de algemeene lasten en baten kunnen gezien worden.

Art. 100. Ieder Gezagvoerder in de verschillende Koloniën zend mede jaarlijks aan den Gouverneur-Generaal de budgets van het Gemeente-Bestuur of de Gemeente-Besturen, welke aan hem onderhoorig zijn, met de consideratiën daarop, zoo van den Raad van Policie, als van hem in het bijzonder. Dezelve worden aan de beoordeeling en nadere regeling van den Hoogen Raad onderworpen, om, al of niet gewijzigd, door dat Kollegie gearresteerd te worden. Deze budgets met de Notulen van het dienaangaande, zoo bij den Raad van Policie, als den Hoogen Raad verhandelde, worden, na te zijn gearresteerd, jaarlijks aan het Gouvernement in *Europa* medegedeeld.

Art. 101. Geene Lands- en Gemeente-lasten mogen in eene der Koloniën geheven worden, dan voor zooveel die bij het budget gearresteerd zijn; ook zal het toegestane bedrag in geen geval mogen overschreden worden; geene omslagen of kohieren van belastingen, die dezelve overschrijden, zal den invorderbaar zijn, dan in zooverre die door de bevoegde magt zijn executoir verklaard.

Art. 102. Geene nieuwe belastingen zullen in eenige Kolonie mogen worden gelegd, of oude verhoogd, dan op Besluit van den Hoogen Raad; welk Besluit, behoorlijk gemotiveerd, met de eerste gelegenheid aan het Gouvernement in *Europa* wordt opgezonden, ten einde 's Konings goedkeuring daarop te vernemen. Nimmer zal men vermogen tot het creëeren van Papier- of Kaartengeld te besluiten, zonder daartoe autorisatie van het Gouvernement in *Europa* verkregen te hebben.

Art. 103. De Controleur-Generaal legt jaarlijks ter tafel van den Hoogen Raad over: de verantwoording van alle ontvangsten en uitgaven, in vergelijking met het voor dat jaar gearresteerde budget; die verantwoording, door den Hoogen Raad goedgekeurd zijnde, wordt aan het Gouvernement in *Europa* opgezonden, vergezeld met afschriften van de deliberatiën, daarover gevallen, en de stukken, welke ter inlichting noodwendig zijn.

Art. 104. De rekeningen van de ontvangsten en uitgaven der gemeente worden aan een gelijk onderzoek en aan dezelfde behandeling onderworpen.

Art. 105. Er zal in elke Kolonie eene Generale Geldkamer of Reserve-Kas bestaan ter bewaring van al de speciën of geldswaarden, zoowel van het Rijk, de Gemeente, als andere publieke administratiën, die voor het oogenblik buiten emploi zijn. Dezelve moeten geborgen worden in eene ijzeren kist, van drie verschillende sloten voorzien, waarvan de sleutels onder de verschillende hooge Ambtenaren zullen berusten, bij de plaatselijke verordeningen nader aan te wijzen. Bij absentie van een derzelve Hoofd-Ambtenaren, zal diens sleutel overhandigd moeten worden aan den President van het hoogste Regterlijke Kollegie der Kolonie. In deze kist zal tevens een contraboeck voorhanden moeten zijn in debet en crédit, waarin de ingebragte en uitgenomene gelden worden opgeteekend.

Zesde Titel.

Over 's Rijks Domeinen.

Art. 106. 's Lands Plantagien, Slaven, Bosschen, Gebouwen en andere Eigendommen zullen op de meest voordelige wijze, overeenkomstig de reeds bestaande of nog te arresteren bepalingen, beheerd worden.

Art. 107. Het oppertoezigt daarvan zal, onder den Gouverneur-Generaal, opgedragen worden aan den Raad-Commissionaris van 's Rijks Domeinen.

Art. 108. Zoo veel mogelijk zal er eene nauwkeurige rekening der baten en lasten, welke de eigendommen in iedere Kolonie opleveren, telken jare door hem opgemaakt, en door den Gouverneur-Generaal ter tafel van den Hoogen Raad gebragt worden.

Art. 109. De baten worden gestort in de Algemeene Koloniale Kas, en de overige werkzaamheden van den Raad-Commissionaris bij eene bijzondere Instructie geregeld.

Zevende Titel.

Over de Inlandsche Bevolking, het Armwezen, het Onderwijs en de Kerkelijke Zaken.

Art. 110. Het oppertoezigt ten aanzien van de behandeling der Inlandsche Volken, Slaven daaronder gerekend, het Armwezen, het Onderwijs en de Kerkelijke Zaken in de Koloniën worden, onder den Gouverneur-Generaal, bestuurd door eenen Raad-Commissionaris voor het Armwezen, het Onderwijs en de Kerkelijke Zaken.

Art. 111. De in het Moederland op het Armwezen, het Onderwijs en de Kerkelijke Zaken bestaande verordeningen zullen, naar gelang van plaatselijke behoeften en omstandigheden, bij de vervaardiging der Reglementen voor elke dier aangelegenheden, in de West-Indische Bezittingen ten grondslag worden gelegd.

Art. 112. De Raad-Commissionaris staat in aanhoudende correspondentie met de respective Arm- en Kerkbesturen, alsmede de Schoolopzieners, en alles, wat de belangen

dezer takken van administratie betreft; waartoe hem eene goede verstandhouding met de Gezagvoerders in de Koloniën en de Gemeente-Besturen wordt aanbevolen.

Hij draagt aan den Hoogen Raad zoodanige ontwerpen ter verbetering voor, als hij nuttig oordeelt, en levert, en levert, en levert een uitvoerig Verslag in, zoowel ten aanzien van den financiëlen, als den zedelijken toestand van elke dier aangelegenheden; welk Verslag door de tusschenkomst van den Gouverneur-Generaal aan het Gouvernement in *Europa* moet worden opgezonden.

Art. 113. Hij zal bijzonder zijne aandacht vestigen op het onderwijs der jeugd, en zorgen, dat niets geleerd worde, hetwelk tegen de deugd en burgerlijke orde strijdig is; alsmede de openbare Onderwijzers, zowel in hun onderwijs als leven en gedrag, nauwkeurig gadeslaan. Hij zal mede toezien, dat Schoolonderwijzers en Schoolonderwijzeressen, welke niet onmiddellijk door het Gouvernement uit het Moederland naar de West-Indische Bezittingen worden uitgezonden, aldaar niet geadmitteerd worden, om hun beroep uit te oefenen, dan op speciale admissie van den Gouverneur-Generaal, die nauwkeurig zal hebben te onderzoeken naar hun gedrag, goede zeden, beginselen en bekwaamheden.

Art. 114. Hij draagt zorg, dat de Christelijke Godsdienst zoo veel mogelijk onder de Heidensche bevolking worde uitgebreid, en door alle gepaste middelen aangemoedigd, en dat niemand in de uitoefening van zijne door den Staat erkenden Godsdienst worde gekrenkt of gehinderd; verder moet hij trachten de goede zeden te bevorderen, en de Stichtingen van weldadigheid eene doelmatige richting te doen erlangen, alles met inachtneming van de bestaande Reglementen.

Art. 115. Het oppertoezigt, onder den Gouverneur-Generaal, over de Inlandsche Vrije Bevolking, de Boschnegers en Indianen is hem bijzonder aanbevolen. Insgelijks is hij in het bijzonder belast met de zorg voor de goede behandeling der Slaven. Hij zal dienvolgens toezien, dat de Wetten en Reglementen, welke zoo in het belang der Inlandsche Bevolking als der Slaven reeds zijn vastgesteld of beraamd zullen worden, stiptelijk worden ten uitvoer gebragt, en dat in het bijzonder alle misbruiken en mishandelingen ten aanzien der laatste worden tegengegaan en geweerd. Voorts zal hij, overeenkomstig de reeds vastgestelde of nog vast te stellen bepalingen, den Slavenhandel met allen ernst trachten te weren; alles behoudens de bevoegdheid der Ambtenaren van het Publiek Ministerie, om, ten aanzien van het een en ander, zoodanige onderzoeken en vervolgingen in het werk te stellen, als deze zullen vermeenen te behooren. Ten aanzien van de onderwerpen, in dit Artikel vervat, doet hij jaarlijks, door tusschenkomst van den Gouverneur-Generaal, een omstandig Verslag aan den Hoogen Raad, hetwelk mede aan het Gouvernement in *Europa* moet worden opgezonden.

Achtste Titel.

Algemeene Bepalingen.

Art. 116. Aan alle vrije lieden, Burgers der Kolonie, om het even van welke Godsdienst of kleur, worden gelijke Burgerlijke regten toegekend; alle publieke Autoriteiten worden uitgenoodigd, om, door hun voorbeeld, de dienaangaande nog bestaande vooroordeelen tegen te gaan.

Art. 117. De Slaven zullen, wat de dagelijksche behandeling betreft, in betrekking tot hunne Eigenaars beschouwd worden te staan als onmondigen te hunner *Kurators* of *Voogden*, aan welke het regt der verpleging is, en voor wie dezelve tucht over dezelve hebben, tegen welke mishandeling alle publieke Autoriteiten verplicht zijn te waken, en te zien, dat de Wet, in hun belang ontworpen, stiptelijk worde gehandhaafd; wordende bij deze het onregtvaardig beginsel, dat zij in Regten alleen als zaken en niet als personen kunnen beschouwd worden, definitief afgeschaft.

Art. 118. Het Hoofdbestuur in iedere Kolonie zal bijzonder zorg dragen, dat de werktijd, de voeding en kleeding der Slaven behoorlijk worde geregeld en vastgesteld, en al die verbeteringen tot stand brengen, voor welke dit belangrijk gedeelte van de Politie vatbaar mogt zijn.

Art. 119. De Slavenhandel is en blijft ten strengste verboden; in die gevallen, waarbij tegen deze bepalingen mogt worden gehandeld, zullen de overtreders ingevolge de daarop staande Wetsbepalingen, gestraft, en door de Regering dadelijk de meest geschikte maatregelen genomen worden ter verzorging en invrijheidstelling der aangebragte menschen.

Art. 120. Alles, wat verder de behandeling en de *manumissie* der Slaven aangaat, wordt bij een afzonderlijk Reglement geregeld.

Art. 121. Het regt van inwoning wordt in de Kolonie verkregen door eenen brief van admissie, verleend door de hoogste Autoriteit, in iedere Kolonie aanwezig, gevestigd in den persoon van den Gouverneur-Generaal, in de andere Koloniën vertegenwoordigd door de respective Gezagvoerders.

Art. 122. Het regt van inwoning geeft geene bevoegdheid, om Eigenaar te worden van eenigen vasten eigendom, of om schepen onder de Nederlandsche vlag te voeren.

Art. 123. Het burgerregt wordt met inachtneming der bepalingen, vervat in Art. 15 van dit Reglement, verkregen door eenen brief van admissie op zoodanige voorwaarden, als voor iedere Kolonie in het bijzonder bepaald zal worden, te verleen door het Departement voor de Marine en Koloniën, of door den Gouverneur-Generaal in Rade.

Art. 124. Het burgerregt verzekert het genot van alle regten, die aan Burgers der Nederlandsche West-Indische Bezittingen zijn toegestaan, benevens het regt, om eene Nederlandsche vlag te voeren, en onder zoodanige bepalingen, als dienaangaande in iedere Kolonie zijn vastgesteld, of nader vastgesteld zullen worden.

Art. 125. De Regering is verplicht, om aan de nakoming van de bestaande, of nog nader te maken bepalingen omtrent het daarstellen en bijhouden der Geboorte-, Trouw- en Sterflijsten ten strengste de hand te houden.

Art. 126. Het staat aan alle Ingezetenen der Nederlandsche West-Indische Bezittingen vrij, zich zoodanig middel van bestaan uit te kiezen, of zoodanigen handel te drijven, als zij goedvinden, en bij de bestaande Wetten niet verboden is, zonder daartoe eenige speciale admmissie of vergunning van de openbare Autoriteit te behoeven, behoudens de faculteit van het Bestuur, om aan het voeren van eenig bedrijf of handel de betaling van eenige belasting te verbinden, of ook, om, voor zooveel zulks ten aanzien van eenige bijzondere punten, in het algemeen belang, noodzakkelijk mogt geoordeeld worden, die bevoegdheid te beperken.

Art. 127. Wanneer, bij gelegenheid van nood of gevaar, of bij eene andere dringende omstandigheid, het algemeen belang of nut gebiedend vorderen mogt, dat over panden, in het bezit van ingezetenen, beschikt werde, zal het aan den Gezagvoerder in Rade vrijstaan, hen van die panden te onteigenen, na voorafgaande taxatie van experten, en onder onmiddellijk volgende schadevergoeding uit de algemeene middelen. Ingeval de drang der omstandigheden geene voorafgaande beraadslaging veroorloofde, is de Gezagvoerder bevoegd, ook zonder het gevoelen van den Raad te hebben ingewonnen, zoodanig te bevelen en te handelen, als het algemeen belang zal komen te vorderen, behoudens zijne verantwoordelijkheid.

Art. 128. Niemand hoegenaamd, die eenig meerder of minder gezag in de Kolonie bekleedt, vermag van eenen anderen, onder zijn gebied, gehoorzaamheid of directie staande, of aan welken hij gehoorzaamheid verschuldigd is, en evenmin van eenigen leverancier, goederen leverende aan het Gouvernement, eenige giften, gaven, of geschenken, geringe eet- en drinkwater echter uitgezonderd, te ontvangen of te geven, direct of indirect, of te dulden, dat dit door zijne huisvrouw, kinderen, huisbedienden of iemand van zijnent wege geschiede, op poene, dat de gevers en aannemers van zoodanige giften, gaven of geschenken zullen gehouden worden, zich aan concussie te hebben schuldig gemaakt, en als zoodanig naar de gestrengheid der Wetten gestraft worden.

De bepalingen van dit en het vorige Artikel zijn in den volsten nadruk toepasselijk op den President, de Leden en den Griffier, zoo van den Hove van Civile en Criminele Justitie, als van de overige Regtskollegiën.

Art. 130. Niemand zal mogen weigeren eenigen post, ten algemeen nutte ingesteld, op zich te nemen, ten ware hij, bij eenen dienstdtijd van twintig jaar, den ouderdom van vijftig jaar mogt hebben bereikt, of door ziekte of soortgelijke omstandigheden, waarvan voldoende zal moeten blijken, verhinderd wordt, zoodanigen post aan te nemen.

Art. 131. Ingeval van eigendunkelijke weigering, zal zulks door den Gouverneur-Generaal, met zijne consideratiën, ter kennisne worden gebracht van het Gouvernement in *Europa*, ten einde tegen zoodanigen weigachtigen persoon, des noods zelfs tot ontzegging der Kolonie, zoodanig gedisponeerd worde, als de Koning zal bevinden te behooren.

Art. 132. Bestuursleden en verdere afredende Beampten, gedurende den tijd hunner bediening en daarna van vijftig jaar vervuld, zullen echter verpligt, hunnen overigen tijd te blijven fungeren, ten ware zij van den Gouverneur-Generaal, op voordragt van den Gezagvoerder in de Koloniën, en in Rade hun ontslag bekomen.

Art. 133. De instandhouding, completering en kleeding van de Schutterijen en den Landstorm, als dienende, om de rust te bewaren, en de veiligheid der Koloniën te verzekeren, worden op den voet van de reeds bestaande, of nader te ontwerpen Reglementen, wel bijzonder aanbevolen; zullende daarbij van het beginsel worden uitgegaan, dat zij, die, uit hoofde van jaren, ziekte of andere omstandigheden, mochten vrijgesteld worden, eene contributie betalen zullen, waaruit zoo veel mogelijk de kosten van de gewapende Burgermagt zullen gevonden worden.

Art. 134. In iedere Kolonie zal eene Wees-, Kuratele en Onbeheerde Boedelskamer bestaan, ingerigt op den voet en de wijze, bij de Reglementen voor de onderscheidene Koloniën bepaald, of nog te bepalen.

Art. 135. Ten aanzien van den Geneeskundigen dienst, zullen voor iedere Kolonie zoodanige maatregelen worden beraamd, als de plaatselijke omstandigheden vorderen.

Art. 136. Alles, wat den handel en de vaart op en van de Kolonie *Suriname*, en tusschen deze en de overige West-Indische Bezittingen betreft, zal bij afzonderlijke Reglementen worden geregeld.

Art. 137. Niettegenstaande alles, wat bij dit Reglement en de andere der Regering omschreven is, stiptelijk moet achtervolgd worden, zal echter in zeer buitengewone gevallen, wanneer er geen tijd zoude zijn, op een voorstel tot buitengewone maatregelen de goedkeuring des Konings af te wachten, de Gouverneur-Generaal, met concurrentie van

den Hoogen Raad, en op zijne verantwoordelijkheid, zoodanige buitengewone provisioneele maatregelen kunnen nemen, als hij naar omstandigheden, ten nutte der Koloniën, zal oordeelen te behooren, mits bij de eerste gelegenheid aan het Gouvernement in *Europa* een gemotiveerd Verslag doende, ten einde 's Konings approbatie te erlangen.